

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทดลองครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research design) รูปแบบสองกลุ่มวัดหลังการทดลอง (The posttest only control group design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดและการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ โดยมีรูปแบบการทดลองดังนี้

กลุ่มควบคุม		O_1 ——— O_2
กลุ่มทดลอง	X	O_3 ——— O_4

เมื่อ

X หมายถึง	โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง
O_1 หมายถึง	การวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ
O_2 หมายถึง	การวัดการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ
O_3 หมายถึง	การวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง
O_4 หมายถึง	การวัดการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ หญิงตั้งครรภ์อายุ 20 ปีขึ้นไปที่ได้รับการวางแผนผ่าตัดท้องคลอดล่วงหน้า โดยแพทย์ระบุว่ามิชอบซึ่งีทางการแพทย์ ผ่าครรภ์ เข้ารับการผ่าตัดท้องคลอด และพักฟื้นที่แผนกสูติกรรมหลังคลอด โรงพยาบาลตรัง

กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ หญิงตั้งครรภ์อายุ 20 ปีขึ้นไปที่ได้รับการวางแผนผ่าตัดท้องคลอดล่วงหน้า โดยแพทย์ระบุว่ามิชอบซึ่งีทางการแพทย์ ผ่าครรภ์ และเข้ารับการผ่าตัดท้องคลอดในโรงพยาบาลตรัง พักฟื้นที่แผนกสูติกรรมหลังคลอด โรงพยาบาลตรังซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ไม่มีโรคประจำตัวหรือภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์
2. วางแผนการผ่าตัดแบบใช้ยาระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย
3. ไม่มีปัญหาในการได้ยิน การมองเห็น การพูด การอ่านและการใช้ภาษาไทย
4. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกจากงานวิจัย คือ

1. มารดาที่มีภาวะแทรกซ้อนขณะและหลังทำผ่าตัดท้องคลอด เช่น เสียเลือดมากกว่า 1,000 ซีซี หรือมีการเสียเลือดเพิ่มหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 8 ชั่วโมงแรก ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ไม่มีมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีภาวะแทรกซ้อนทั้งขณะและหลังทำผ่าตัดท้องคลอดดังกล่าว
2. หลังดำเนินกิจกรรมโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดกลุ่มทดลองครบ 3 ครั้งแล้ว ได้คะแนนความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด ต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ไม่มีมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดในกลุ่มทดลองมีคะแนนความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดต่ำกว่าร้อยละ 80

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน ผู้วิจัยยึดหลักการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่พอเหมาะของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง คือ หากมีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม (Polit and Hunger, 1999:292) อย่างน้อยที่สุดควรมีกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แต่ละกลุ่มมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 15 คน โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน โดยได้กลุ่มตัวอย่างจากการตรวจสอบคุณสมบัติของมารดา ก่อนผ่าตัดท้องคลอดตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ที่แผนกฝากครรภ์โรงพยาบาลศรี และเพื่อป้องกันการปนเปื้อน (contamination) ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จึงจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองจนครบ 20 คนก่อน หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลองจนครบถ้วนแล้วนั้น จึงจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มควบคุมจนครบ 20 คน

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง จึงเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง สร้างสัมพันธภาพและแนะนำตัวอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย ชี้แจงให้ทราบว่า การตอบรับหรือปฏิเสธการร่วมวิจัยครั้งนี้จะไม่กระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง ต่อการพยาบาล การบริการ หรือการรักษาที่ได้รับแต่อย่างใด คำตอบและข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับ และนำมาใช้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น รวมทั้งมีการใช้รหัสแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีการเปิดเผยชื่อและนามสกุล เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ตลอดเวลา กลุ่มตัวอย่างสามารถแจ้งขอออกจากการศึกษา ได้ทุกขั้นตอนของการวิจัยโดยไม่ต้องบอก

เหตุผลหรืออธิบายใดๆ ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบรับการเข้าร่วมการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเช่นในยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

การเตรียมผู้ช่วยวิจัย

คุณสมบัติของผู้ช่วยวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตึกสูติกรรมหลังคลอดมากกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน คัดเลือกตามความสมัครใจ โดย

- 1.ชี้แจงให้ผู้ช่วยวิจัยทราบวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้
- 2.ผู้วิจัยอธิบายการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้ช่วยวิจัยแจกแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดเมื่อครบ 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด และผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ประเมินการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดเมื่อครบ 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเวลา 09.00-17.00 น. ของทุกวัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับทดลอง

ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวคิดทฤษฎีส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของ Bandura (1997) ร่วมกับแนวคิดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของ Oetker-Black (1992; 1996) โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Bandura (1997) ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัด และแนวคิดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของ Oetker-Black (1992; 1996)

2. กำหนดขั้นตอนการทำกิจกรรมตามแนวคิดของ Bandura (1997) ประกอบด้วย การใช้คำพูดชักจูง การเรียนรู้ผ่านตัวแบบหรือประสบการณ์ของผู้อื่น การมีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง และการกระตุ้นทางร่างกายและทางอารมณ์

3. กำหนดเนื้อหาในกิจกรรมให้ครอบคลุมแนวคิดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของ Oetker-Black (1992; 1996) ประกอบด้วย การหายใจอย่างถูกวิธี การไออย่างมีประสิทธิภาพ การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด และการใช้เทคนิคการผ่อนคลาย

4. สร้างโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตามแนวคิดทฤษฎีส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Bandura (1997) และแนวคิดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของ Oetker-Black (1992; 1996) โดยจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ในระยะก่อนผ่าตัดท้องคลอดรวม 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 45-60 นาที ตั้งแต่อายุครรภ์ 35 -37 สัปดาห์ ห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์ ที่

แผนกฝึกครรภ์ของโรงพยาบาลศรี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติคนหลังผ่าตัดท้องคลอด คู่มือ แผนการสอน และภาพพลิกที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเนื้อหา ความเหมาะสมและความครอบคลุมของข้อคำถาม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ อาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 2 คน พยาบาลวิชาชีพทางการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 1 คน และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลา โดยถือเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันร้อยละ 80 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติคนหลังผ่าตัดท้องคลอด คู่มือ แผนการสอน และภาพพลิกให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับมารดา ก่อนผ่าตัดท้องคลอดที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงก่อนใช้จริง

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ และประสบการณ์การผ่าตัดท้องคลอด

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติคนหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวคิดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติคนหลังผ่าตัดของ Oetker-Black (1992; 1996) และจากการทบทวนวรรณกรรมของ Rothrock (1996) และ Smeltzer and Bare (2000) โดยให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดตอบแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติคนหลังผ่าตัดท้องคลอดด้วยตนเองเอง จำนวน 13 ข้อ โดยแบบวัดแบ่งเป็น

- 1) การหายใจอย่างถูกวิธี จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2
- 2) การไออย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3-5
- 2) การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6-10
- 3) ใช้เทคนิคการผ่อนคลายเมื่อมีอาการปวด จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11-13

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง และไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นทุกครั้ง
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นบางครั้ง
ไม่ปฏิบัติ	หมายถึง	ผู้ตอบไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นเลย

การให้คะแนนมีดังนี้ ให้คะแนน 3 สำหรับการตอบปฏิบัติทุกครั้ง ให้คะแนน 2 สำหรับการตอบปฏิบัติบางครั้ง และให้คะแนน 1 สำหรับการตอบไม่ปฏิบัติ คะแนนรวมทั้งหมดของแบบวัดแปลผล คือ คะแนนมาก หมายถึง มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดสูง คะแนนน้อย หมายถึง มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดต่ำ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

คะแนนจริง	การประเมินผล
31-45	ถือว่า มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดในระดับสูง
16-30	ถือว่า มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดในระดับปานกลาง
0-15	ถือว่า มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเนื้อหา ความเหมาะสม และความครอบคลุมของกรวัด แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ อาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 2 คน พยาบาลวิชาชีพทางการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 1 คน และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลมารดาและทารกจำนวน 2 คน ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่า CVI (Content Validity Index) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา CVI เท่ากับ .8 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ ใช้เกณฑ์ค่า CVI มากกว่าหรือเท่ากับ.8 (Davis, 1992: 105) โดยการคำนวณจากผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับดังนี้ (Polit and Beck, 2004: 423)

- ระดับ 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยาม
- ระดับ 2 หมายถึง ข้อคำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนปรับปรุงอย่างมากจึงจะมี ความสอดคล้องกับคำนิยาม
- ระดับ 3 หมายถึง ข้อคำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนปรับปรุงเล็กน้อยจึงจะมี ความสอดคล้องกับคำนิยาม
- ระดับ 4 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไป ทดลองใช้ในมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเที่ยง .91 ซึ่งค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้มีค่าเท่ากับ .70 ขึ้นไป (Burns and Grove, 2001; Polit & Hungler, 1999)

2.3 แบบประเมินการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของคัตริรัตน์ สุวรรณสุจริต (2547) และดัดแปลงจากแบบประเมินการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดของสายชล จันทร์วิจิตร (2539) ตามแนวคิดของ Wolfer (1993) ประกอบด้วยไม่มีอาการหรืออาการแสดงของแผลติดเชื้อ การทำงานของลำไส้ปกติ เช่น ความรู้สึกแน่นอึดอัดในท้อง การเรอ การผายลม การเคลื่อนไหวของลำไส้ทางผนังหน้าท้อง ความตึงตัวของผนังหน้าท้อง และการขับถ่ายอุจจาระ เป็นต้น เก็บข้อมูลโดยผู้ช่วยวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกศูติกรรมหลังคลอด มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 10 ชื่อ โดยแบบวัดแบ่งเป็น

การฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดด้านร่างกาย คือ

แผลติดเชื้อ

จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-3

การทำงานของลำไส้ลดลง

จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4-10

ลักษณะคำตอบ คือ มีอาการ กับ ไม่มีอาการ เกณฑ์การให้คะแนน คือ มีอาการให้คะแนนเป็น 1 และไม่มีอาการให้คะแนนเป็น 2 คะแนนรวมทั้งหมดของแบบวัดแปลผล คือ คะแนนมาก หมายถึง มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดมีการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดดี และคะแนนน้อย หมายถึง มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดมีการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดไม่ดี โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

คะแนนจริง

การประเมินผล

16-30

ถือว่า มีการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดดี

0-15

ถือว่า มีการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดไม่ดี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาเนื้อหา ความเหมาะสม และความครอบคลุมของการวัด แล้วนำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้ว และได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า CVI (Content Validity Index) โดยการคำนวณจากผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา CVI เท่ากับ .8 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ ใช้เกณฑ์ค่า CVI มากกว่าหรือเท่ากับ .8 (Davis, 1992: 105) จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ในมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .73 ซึ่งค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้มีค่าเท่ากับ .70 ขึ้นไป (Burns and Grove, 2001; Polit and Hungler, 1999)

ชุดที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการกำกับกับการทดลอง คือ แบบสอบถามความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของคัตริ์นน์ สุวรรณสุจริต (2547) และพัฒนาตามแนวคิดของ Oetker-Black (1996) เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด ได้แก่ การหายใจอย่างถูกวิธี การไออย่างมีประสิทธิภาพ การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด และการใช้เทคนิคการผ่อนคลาย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 13 ข้อ โดยจะตอบแบบสอบถามหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมครั้งที่ 3 ในระยะก่อนผ่าตัด ลักษณะคำตอบเป็น สามารถทำได้ กับ ไม่สามารถทำได้ หากตอบว่า สามารถทำได้ มากกว่าร้อยละ 80 แสดงว่า มารดาผ่าตัดท้องคลอดเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองจากกิจกรรมที่จัดขึ้น แต่ถ้าทำได้น้อยกว่าร้อยละ 80 จะมีการสอนเพิ่มเติมให้ แต่ไม่นำคะแนนมาวิเคราะห์ และหากกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองใหม่

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2550 ถึงวันที่ 16 เมษายน 2550 ที่แผนกสูติกรรมหลังคลอด โรงพยาบาลตรัง โดยผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการทดลองเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการทดลอง และขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผลการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรม รวบรวมและเตรียม โปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล สูติแพทย์ หัวหน้าแผนกฝากครรภ์ หัวหน้าห้องคลอด และหัวหน้าตึกหลังคลอด โรงพยาบาลตรัง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
- 3) ภายหลังได้รับอนุมัติ ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าแผนกฝากครรภ์ หัวหน้าห้องคลอด และหัวหน้าตึกหลังคลอด โรงพยาบาลตรัง เพื่อแนะนำตัวเอง ชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณสมบัติและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และการเตรียมผู้ช่วยวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4) ผู้วิจัยติดต่อกับหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการผ่าตัดท้องคลอด โดยมีการวางแผนการผ่าตัดท้องคลอดล่วงหน้า ณ แผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลตรัง โดยการสร้างสัมพันธภาพ แนะนำตนเอง และขอความร่วมมือคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ที่กำหนดในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจึงสอบถามความสมัครใจจากมารดาผ่าตัดท้องคลอด ที่ผ่านเกณฑ์ในการเข้าร่วมการวิจัย โดยจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองจนครบ 20 คนก่อน หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลองจนครบ

แล้วนั้น จึงจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มควบคุมจนครบ 20 คน พร้อมทั้งชี้แจงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีดำเนินการ ตลอดจนนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง ณ แผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลตรัง ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2550 ถึงวันที่ 16 เมษายน 2550 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมด้วยตนเองทุกขั้นตอน รายละเอียดของกิจกรรม มีดังนี้

2.1 การดำเนินการกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นมารดา ก่อนผ่าตัดท้องคลอดที่มาฝากครรภ์ ระหว่างเวลา 09.00-15.00 น. ของแต่ละวันในวันราชการ สร้างสัมพันธภาพ แนะนำตนเอง และขอความร่วมมือคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ที่กำหนดในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว และแจ้งให้ทราบว่าโปรแกรมมีการให้ความรู้และเตรียมตัวก่อนการผ่าตัดท้องคลอด จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่ออายุครรภ์ 35 สัปดาห์ ครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ 36 สัปดาห์ และครั้งที่ 3 เมื่ออายุครรภ์ 37 สัปดาห์ หลังจากนั้นมีการติดตามเยี่ยมหลังผ่าตัดท้องคลอด จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกใน 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด และครั้งที่ 2 ใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด โดยจะเก็บข้อมูลในเวลา 9.00-17.00 น. ของทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ แล้วดำเนินการดังนี้

ระยะก่อนผ่าตัดท้องคลอด

กิจกรรมครั้งที่ 1 เมื่ออายุครรภ์ 35 สัปดาห์ ใช้เวลาดำเนินกิจกรรม 45-60 นาที

1. ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับมารดาผ่าตัดท้องคลอด แนะนำตัว และสร้างความคุ้นเคย
2. หลังจากได้รับความร่วมมือและยินยอมจากมารดาผ่าตัดท้องคลอดแล้ว ผู้วิจัยจึงสอบถามข้อมูลทั่วไปของมารดาผ่าตัดท้องคลอด
3. เปิดโอกาสให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดได้พูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์การผ่าตัดท้องคลอด ไม่ว่าจะเกิดกับตัวเองหรือได้รับฟังจากคนอื่น
4. ผู้วิจัยอธิบาย ให้ความรู้แก่มารดาผ่าตัดท้องคลอดเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ผ่านสื่อเป็นแผนการสอนเกี่ยวกับการผ่าตัดท้องคลอดจำนวน 3 แผนการสอน ภาพพลิกและคู่มือเรื่อง การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดคลอด เพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในหญิงตั้งครรภ์ที่จะต้องผ่าตัดท้องคลอด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผ่าตัดท้องคลอด ประกอบด้วยแผนการสอนเรื่อง 1) เตรียมตัวให้พร้อมก่อนผ่าตัดท้องคลอด ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมายของการผ่าตัดท้องคลอด ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดท้องคลอดทั้งด้านมารดา และด้านทารก วิธีระงับความรู้สึก ภาวะแทรกซ้อนจากการระงับความรู้สึก ภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดท้องคลอด รวมถึงการเตรียมตัวในวันก่อนผ่าตัดท้องคลอด 2) การปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดที่ถูกต้อง เช่น การหายใจอย่างถูกวิธี คือ การหายใจแบบลึก การไออย่างมี

ประสิทธิภาพ การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด คือ การออกกำลังกายขาทั้ง 2 ข้าง การพลิกตะแคงตัว หรือเปลี่ยนท่า และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลุกเดิน โดยเร็ว รวมถึงการใช้เทคนิคการผ่อนคลายเพื่อบรรเทาอาการปวด คือ การบรรเทาความเจ็บปวดโดยไม่ใช้ยา และการบรรเทาความเจ็บปวดด้วยยา 3) การฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอด ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพด้านร่างกาย และด้านจิตใจ

5.เปิดโอกาสให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดซักถามข้อสงสัย

6.แจกคู่มือการเตรียมตัวก่อนผ่าตัดท้องคลอดให้มารดาผ่าตัดท้องคลอด

7.ทำการนัดหมายวัน-เวลา ในการทำกิจกรรมครั้งที่ 2

กิจกรรมครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ 36 สัปดาห์ ใช้เวลาดำเนินกิจกรรม 45-60 นาที

1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับมารดาผ่าตัดท้องคลอด และทบทวนความรู้เกี่ยวกับการผ่าตัดท้องคลอด ในกิจกรรมครั้งที่ 1

2.จัดให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดได้เห็นพฤติกรรมแบบอย่าง ผ่านสื่อภาพพลิก และสาธิตให้ดูโดยผู้วิจัย เรื่อง 1) การหายใจอย่างถูกวิธี 2) การไออย่างมีประสิทธิภาพ 3) การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด และ 4) การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย

3.เปิดโอกาสให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดทดลองปฏิบัติตามผู้วิจัย เพื่อให้เกิดความมั่นใจในพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดที่ถูกต้อง

4.ส่วนกิจกรรมที่มารดาผ่าตัดท้องคลอดรู้สึกว่ายาก และไม่มั่นใจว่าตนเองจะทำได้ ผู้วิจัยจะสาธิตการปฏิบัติให้ดูอีกครั้ง พร้อมกับกระตุ้นให้มารดามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนร่วมกับผู้วิจัยจนเกิดความมั่นใจว่าสามารถทำได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยเสริมแรงจูงใจด้วยการกล่าวคำชมเชยเมื่อมารดาสามารถปฏิบัติได้สำเร็จ

5.ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาตามความเหมาะสม

6.ทำการนัดหมายวัน-เวลา ในการทำกิจกรรมครั้งที่ 3

กิจกรรมครั้งที่ 3 เมื่ออายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ใช้เวลาดำเนินกิจกรรม 45-60 นาที

1.ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับมารดาผ่าตัดท้องคลอด

2.ผู้วิจัยซักถามอาการและประเมินสภาพทั่วไปของมารดาก่อนผ่าตัดท้องคลอด

3.ให้คำแนะนำในการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนผ่าตัดท้องคลอด

4.เปิดโอกาสให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดได้ระบายความรู้สึกเกี่ยวกับการผ่าตัดท้องคลอด เพื่อลดความวิตกกังวล และกระตุ้นให้มารดามีส่วนร่วมในการวางแผนการดูแลตนเอง

5.ทบทวนความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด และช่วยแก้ปัญหาให้ตามความเหมาะสม

6.ให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดที่เป็นกลุ่มทดลอง ตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในความสามารถ

ของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด กรณีที่มารดาได้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดต่ำกว่าร้อยละ 80 จะคัด ออกจากกลุ่มตัวอย่างแต่ผู้วิจัยจะให้คำแนะนำ ทบทวน สาธิต และให้มารดาได้ลงมือปฏิบัติซ้ำในเรื่องที่ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ พร้อมให้กำลังใจและคัดออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วเริ่มหา กลุ่มตัวอย่างใหม่ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความสามารถของตนเองมากกว่าร้อยละ 80

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนประเมินผลการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ระยะหลังผ่าตัดท้องคลอด จะเก็บข้อมูลเฉพาะมารดาที่ผ่าตัดท้องคลอดในช่วงเวลา 09.00-16.00 น. ของ เวลาราชการในแต่ละวันเท่านั้น อีกทั้งมารดาที่ผ่าตัดท้องคลอดที่เป็นกลุ่มทดลองก็ยังสามารถดูแล พยาบาลหลังผ่าตัดท้องคลอด จากพยาบาลประจำการในแผนกศูติกรรม หลังคลอด ตามมาตรฐานการ พยาบาลมารดาผ่าตัดท้องคลอดของโรงพยาบาลศรีนครินทร์

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดตอบแบบประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติ ตนหลังผ่าตัดท้องคลอด โดยมีขั้นตอน คือ

1.1 เมื่อครบ 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด ผู้ช่วยวิจัยให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด ทำแบบประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดด้วยตนเอง ในด้านการหายใจอย่างถูกวิธี การไออย่างมีประสิทธิภาพ การไอเพื่อขับเสมหะออกได้ การเคลื่อนไหวร่างกายหลังผ่าตัดท้องคลอด และใช้เทคนิคการผ่อนคลายได้ทุกครั้งที่เมื่อมีอาการปวด แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด ผู้ช่วยวิจัยให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดทำ แบบประเมินการฟื้นสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดร่วมกับการตรวจร่างกายโดยผู้ช่วยวิจัย ในด้านร่างกาย คือ ไม่มีอาการหรืออาการแสดงของแผลติดเชื้อ การทำงานของลำไส้ปกติ เช่น ความรู้สึกแน่นอึดอัดใน ท้อง การเรอ การผายลม การเคลื่อนไหวของลำไส้ทางผนังหน้าท้อง ความตึงตัวของผนังหน้าท้อง และ การขับถ่ายอุจจาระ เป็นต้น แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ภายหลังจากสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยแจ้งให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดทราบว่าถึงการสิ้นสุด การเป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้แล้ว พร้อมทั้งแสดงความขอบคุณ

3) นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2.2 การดำเนินการกับกลุ่มควบคุม

1) ผู้วิจัยติดต่อกับมารดาผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มควบคุมครั้งแรกที่อายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ระหว่างเวลา 09.00-15.00 น. ของแต่ละวันในวันราชการ และได้รับการผ่าตัดท้องคลอดในช่วงเวลา 09.00-16.00 น. ของเวลาราชการในแต่ละวันเท่านั้น สร้างสัมพันธภาพ แนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์ และขั้นตอนในการทำวิจัย พร้อมขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2) หลังจากได้รับความร่วมมือและยินยอมจากมารดาผ่าตัดท้องคลอดแล้ว ผู้วิจัยจึงสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของมารดาผ่าตัดท้องคลอด

3) จากนั้นให้มารดาผ่าตัดท้องคลอดได้รับการพยาบาล คำแนะนำและการสอนเป็นรายบุคคล หรือเป็นรายกลุ่มเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัดท้องคลอด จากพยาบาลประจำการในแผนกฝากครรภ์ รวมทั้งได้รับการดูแลพยาบาลหลังผ่าตัดท้องคลอด จากพยาบาลประจำการในแผนกสูติกรรม หลังคลอด ตามมาตรฐานการพยาบาลมารดาผ่าตัดท้องคลอดของโรงพยาบาลศรี

4) ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด ตอบแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอดใน 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด และใน 72 ชั่วโมงหลังผ่าตัดท้องคลอด เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลา 09.00 – 16.00 น. ของทุกวัน

5) ภายหลังจากสิ้นสุดการวิจัย ผู้วิจัยแจ้งให้มารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดทราบว่าถึงการสิ้นสุดการเป็นกลุ่มทดลองในครั้งนี้แล้ว พร้อมทั้งแสดงความขอบคุณ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล สตรีแพทย์ หัวหน้าแผนกฝากครรภ์ หัวหน้าห้องคลอด และหัวหน้าตึกหลังคลอด โรงพยาบาลศรี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

2. ภายหลังจากได้รับอนุมัติ ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าแผนกฝากครรภ์ หัวหน้าห้องคลอด และหัวหน้าตึกหลังคลอด โรงพยาบาลศรี เพื่อแนะนำตัวเอง ชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณสมบัติและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

3.1 ผู้วิจัยประสานสูติแพทย์และพยาบาลในแผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลศรี เพื่อคัดกรองมารดาที่ได้รับการนัดผ่าตัดท้องคลอดล่วงหน้า ตามวันเวลาที่ระบุ จนได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

3.2 ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พุดคุยแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และการพิทักษ์สิทธิในการเข้าร่วมการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ ซึ่งในกลุ่มทดลองจะได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง และขอความร่วมมือในการทำกิจกรรมทั้งหมด 3 ครั้ง ห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์

3.3 เมื่อกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยพากลุ่มตัวอย่างไปนั่งในห้องที่จัดเตรียมเอาไว้ จากนั้นผู้วิจัยกล่าวนำ ให้ความรู้ตามแผนการสอน ใช้เวลาประมาณ 45 -60 นาที หลังจากนั้นทำการถามข้อมูลย้อนกลับ และเปิดโอกาสให้มารดาได้พูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับรู้มา

3.4 แจกคู่มือการเตรียมตัวก่อนผ่าตัดท้องคลอด ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเอง ตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างน้อย 4 ข้อ คือ ตรงตามที่ต้องการวัด ใช้ได้กับกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุมเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและภาษา ให้กับมารดาในกลุ่มทดลอง

3.5 ให้มารดาในกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

ก่อนผ่าตัดท้องคลอด หลังจากจบกิจกรรมครั้งที่ 3

3.6 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด และแบบประเมินการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดจากกลุ่มตัวอย่าง

4. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างครบ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติที่ได้วางแผนไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอด หลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในมารดาผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent t - test

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

